

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 30.9.2009
KOM(2009) 495 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Evropská unie a Latinská Amerika: globální hráči v partnerství

{SEK(2009) 1227}

Evropská unie a Latinská Amerika: globální hráči v partnerství

1. ÚVOD

Strategické partnerství mezi Evropskou unií (EU) a zeměmi Latinské Ameriky a Karibikem (LAK)¹ bylo založeno v Rio de Janeiru v roce 1999. V Evropě, v Latinské Americe i celosvětově došlo v poslední dekádě k mnoha změnám, což vedlo ke vzniku nových výzev a nových priorit.

Ve sdělení je hodnocen stav strategického partnerství, pokud jde o Latinskou Ameriku, a výsledky strategie Komise pro Latinskou Ameriku, jak bylo uvedeno ve sdělení z roku 2005 „*Posílené partnerství mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou*“². V posledním desetiletí oba regiony spolupracovaly ve společném programu týkajícím se řady biregionálních, dvoustranných, vícestranných a pro jednotlivá odvětví specifických fór zabývajících se širokou škálou otázek. Dnes je EU druhým největším obchodním partnerem Latinské Ameriky a největším investorem v regionu. V posledních deseti letech financovala Evropská komise více než 450 projektů a programů za více než 3 miliardy EUR. Na základě získaných zkušeností toto sdělení uvádí cíle, kterými by se strategie Komise v daném regionu měla v nadcházejících letech řídit.

Komise se také zaměřuje na biregionální výzvy, které vznikají v důsledku globální hospodářské a finanční krize (dále jen „krize“), klimatických změn a na další témata, která se objevila v politické agendě těchto biregionálních vztahů, v případě Latinské Ameriky pak především problematika přistěhovalectví.

To časově připadá na stejnou dobu jako přezkum strategických dokumentů Evropského společenství týkajících se jednotlivých regionů a zemí na roky 2007–2013, který se provádí v polovině tohoto období a je tudíž příležitostí k přizpůsobení stávajících nástrojů spolupráce novým potřebám a okolnostem.

Komise rovněž přispívá ke konstruktivním přípravám příštího summitu mezi EU a LAK, který proběhne ve Španělsku na jaře roku 2010. Usiluje o součinnost s dalšími institucionalizovanými politickými dialogy, jichž se EU nebo její členské státy účastní (např. zasedání ministrů EU a skupiny Rio a iberoamerické summitu). To by mělo spojení EU a Latinské Ameriky posílit.

2. STRATEGIČTÍ PARTNEŘI, GLOBÁLNÍ HRÁČI: DOSAŽENÉ VÝSLEDKY A NOVÉ PROBLÉMY

2.1. Dosažené výsledky

Ve sdělení z roku 2005 „*Posílené partnerství mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou*“ Komise usiluje o posílení biregionálních politických a strategických dialogů v řadě důležitých oblastí. Jejimi hlavními cíli – které zůstávají současnými strategickými politickými prioritami

¹ Proces summitu Evropské unie a Latinské Ameriky a Karibiku (EU-LAK) zahrnuje také ty země Karibiku, které jsou smluvními stranami dohody z Cotonou. Toto sdělení se zaměřuje na vztahy mezi Evropskou unií a Latinskou Amerikou.

² KOM(2005) 636 ze dne 8. prosince 2005.

– jsou: podpora regionální integrace a vyjednávání za účelem vytvoření dohod o přidružení s podoblastmi v Latinské Americe, usměrňování rozvojové spolupráce se snahou snížit chudobu a sociální nerovnost a zlepšení úrovně vzdělání.

Hlavní výsledky biregionálního vztahu mohou být shrnuty následovně:

- Zvýšená koordinace strategických témat a politických a odvětvových dialogů

Proces summitu mezi EU a LAK hraje při provádění strategického partnerství klíčovou roli. Usmadňuje dialog na nejvyšší úrovni, zdůrazňuje zvláštní charakter vztahu a podporuje biregionální program. Poslední summit v Limě v roce 2008 byl příležitostí k prodiskutování postojů ke strategickým tématům, která jsou pro biregionální a mezinárodní program velmi důležitá – chudoba a změna klimatu. Tentýž trend lze pozorovat i na jiných biregionálních setkáních na vysoké úrovni, např. na zasedání ministrů EU a skupiny Rio, které se uskutečnilo v Praze (květen 2009) a zaměřilo se na hospodářskou a finanční krizi, obnovitelnou energii a zabezpečení energie.

V posledních letech se biregionální odvětvové politické dialogy zintenzívnily, zvláště pokud jde o problematiku udržitelného rozvoje, drogy a migraci. Jako přípravu na summit v Limě Komise zorganizovala první ministerské zasedání EU a LAK týkající se životního prostředí (Brusel, březen 2008). Boj proti změně klimatu je v biregionálním vztahu stále důležitější problematikou a byl jedním z klíčových témat summitu v Limě. Tento summit vedl ke spuštění programu EUroCLIMA, společné iniciativy EU a Latinské Ameriky na podporu biregionální spolupráce v problematice změny klimatu, jejímž cílem je snížení dopadů změny klimatu a pomoc při zmírňování nepříznivých následků. Summit v Limě rovněž vyzval k pokračování strukturovaného a uceleného dialogu na téma migrace, který byl zahájen dne 30. června 2009 a který se zabývá otázkami týkajícími se legální a nelegální migrace a migrace a rozvoje. Na podregionální úrovni a na dvoustranné úrovni rovněž roste počet odvětvových dialogů, a to například na téma drog, lidských práv, vzdělávání, kultury, vědy a technologie.

Kromě toho je prohlubující se spolupráce mezi Latinskou Amerikou a Karibikem důležitou složkou strategického partnerství mezi EU a LAK. Různá prohlášení vzešlá ze summitů vyzývají k podpoře konsolidace vztahů mezi EU a zeměmi karibské oblasti. Oba podregiony již spojují různé smlouvy a dohody. Ke spolupráci mezi všemi zeměmi nacházejícími se na pobřeží Karibského moře dochází i prostřednictvím Asociace karibských států (ACS), v níž se Komise na jaře 2009 stala pozorovatelem.

Summity	Hlavní výsledky, pokud jde o Latinskou Ameriku
1. Rio de Janeiro 1999	Zahájení strategického partnerství mezi EU a LAK; zahájení jednání mezi EU a MERCOSUREm.
2. Madrid 2002	Oznámení dohody o přidružení mezi EU a Chile; zahájení programu ALBAN; zahájení společného konceptu EU a LAK ohledně vyššího vzdělávání a znalostí.
3. Guadalajara 2004	Zahájení programu EUROsociAL.

4. Vídeň 2006	Zahájení jednání o dohodě o přidružení mezi EU a střední Amerikou; zahájení jednání o dohodě o přidružení mezi EU a Andským společenstvím; vytvoření EuroLAT.
5. Lima 2008	Zahájení programu EUrocLIMA; koncept nadace EU-LAK; rozhodnutí zahájit strukturovaný a ucelený dialog na téma migrace.

- Posílení sociální soudržnosti

Země Latinské Ameriky hrají stále důležitější roli ve formování nových způsobů řízení hospodářských a sociálních záležitostí na globální úrovni a v posledních letech dosahují výrazného pokroku ve zlepšování sociálních politik. Přesto nerovnost a sociální vyloučení stále zůstávají palčivými problémy regionu. Proto je podpora sociální soudržnosti klíčovým politickým cílem strategického partnerství, a to již od jeho zahájení na summitu v Guadalajaře. Vzájemné výhody biregionálního dialogu v otázkách, jakými je rozvoj dovedností k uspokojení potřeb trhu práce, zaměstnávání mladých lidí, rozšíření sociální ochrany a důstojné pracovní podmínky, jsou zjevné.

Pro podporu sociální soudržnosti v regionu toho bylo vykonáno mnoho. Po vídeňském summitu mezi EU a LAK v roce 2006 bylo zahájeno první fórum EU a LAK na téma sociální soudržnosti v roce 2007. Velká část fondů, jež jsou k dispozici pro spolupráci Evropského společenství s Latinskou Amerikou, je určena na sociální soudržnost. Dialog a spolupráce mezi vládními orgány, mezinárodními institucemi a občanskou společností se rovněž v rámci programů EUROsociAL a URB-AL zintenzívnily.

Komise rozvíjí cennou spolupráci s organizacemi, jako je Meziamerická rozvojová banka (IDB), Rozvojový program OSN (UNDP), Ekonomická komise pro Latinskou Ameriku a karibskou oblast (ECLAC), Světová banka (WB) a Mezinárodní měnový fond (IMF). To významně přispívá ke koncepčním a provozním činnostem mezinárodních institucí a rozvojovým plánům v regionu, a to zejména pomocí sblížení názorů a přístupů k sociální soudržnosti.

Začaly probíhat biregionální dialogy o daňových politikách, což by mělo podpořit lepší rozložení příjmů a blahobytu. Od roku 2008 se uskutečnila dvě fóra EU a LAK na vysoké úrovni zabývající se daňovými politikami, která poskytla platformu pro sdílení zkušeností a předvedení konkrétních dopadů spolupráce Komise v této oblasti. Například Uruguay reformovala v roce 2007 s podporou Komise svůj daňový systém, což vedlo k vyšším příjmům a tudíž to umožnilo výrazný nárůst sociálních výdajů.

- Posílení vztahů s partnery v regionu

Biregionální partnerství je posilováno dvěma způsoby: upevnováním vztahů s podregiony a s jednotlivými zeměmi.

Klíčovou politickou prioritou ve vztazích EU s Latinskou Amerikou a Karibikem zůstává podpora regionální integrace, jak lze vidět hlavně na jednáních ohledně podregionálních dohod o přidružení. Jednání se střední Amerikou se vyvíjela velmi dobře až do okamžiku, kdy v Hondurasu udeřila politická krize, budou však snad obnovena ihned po stabilizaci situace.

Když jednání narazila na obtíže, EU představila alternativní přístup na podporu zainteresovaných zemí a regionů. V případě Andského společenství (CAN) nebyl pokus uzavřít meziregionální dohodu o přidružení úspěšný. Na základě žádosti řady andských zemí jim však EU nabídla možnost uzavřít obchodní dohodu založenou na regionálním principu a možnost rozšířit politickou dohodu a dohodu o spolupráci z roku 2003.

Po pozastavení jednání s MERCOSUREm v roce 2004 došlo k pokroku v oblasti politického dialogu a spolupráce a k dalšímu rozšíření politického programu. EU i nadále dává vysokou prioritu obnovení jednání v co nejbližší době, a to i v oblastech, v nichž se objevily určité zábrany, a prozkoumává praktické možnosti další podpory integrace a vzájemného propojení v regionu.

EU zároveň buduje intenzivní vztahy s jednotlivými zeměmi v Latinské Americe a v Karibiku. Komplexní dohody s Chile a s Mexikem vedly k výrazně silnějším dvoustranným vztahům a silnějším politickým, hospodářským a obchodním vazbám. Vytvořily rovněž podmínky pro spolupráci v širokém spektru oblastí. EU a Chile pracují na založení „přidružení pro rozvoj a inovace“. S Brazílií a s Mexikem byla uzavřena strategická partnerství, která jsou prováděna na základě ambiciózních akčních plánů a intenzivnějšího dialogu. Pokročila práce na zahájení politického dialogu na vysoké úrovni s Argentinou.

Po letech stagnace ve vztazích byl zahájen politický dialog na vysoké úrovni a byla obnovena rozvojová spolupráce s Kubou, což by případně mohlo vést k vytvoření podmínek pro smluvní rámec vztahů mezi EU a Kubou.

Od zřízení EuroLat (Evropsko-latinskoamerického parlamentního shromáždění) na vídeňském summitu je zřejmý bohatý a dynamický charakter parlamentního dialogu. Jsou rovněž vedeny pravidelné dialogy s organizacemi občanské společnosti, které zajišťují jejich zapojení se do partnerství a zvláště do jednání o dohodách o přidružení.

2.2. Nové problémy

Od roku 2005 došlo ke změně kontextu, v jehož rámci partnerství funguje. Stal se komplexnějším a objevily se nové globální problémy, které musí být řešeny.

Oba regiony se potýkají s vážnými následky nestabilních cen potravin a surovin, které jsou zesíleny hospodářskou a finanční krizí. Díky hospodářským reformám a trvalému růstu v posledních letech je však Latinská Amerika schopná čelit této krizi lépe než dřívějším vnějším šokům. Přesto má krize vliv i na úroveň přímých zahraničních investic v regionu a na provedené platby směřující do regionu, zatímco úroveň vývozu klesá. Obrat těchto vývojových tendencí je podstatný pro opětovné získání hospodářské důvěry a překonání současné situace zejména, což je velmi důležité, vyvarováním se protekcionismu. Významné jsou i sociální následky krize, zvláště pro nejzranitelnější skupiny společnosti, což povede k tomu, že pro mnoho zemí bude mimořádně obtížné podporovat sociální soudržnost.

V Latinské Americe je již pocíťován negativní dopad změny klimatu, který se pravděpodobně v následujícím desetiletí ještě zhorší. To by mohlo výrazným způsobem snížit šance na udržitelný rozvoj. Bohatá biodiverzita a zemědělská produktivita Latinské Ameriky jsou velmi ohroženy. Zároveň je mnoho zemí Latinské Ameriky důležitými vyjednávacími partnery v mezinárodních jednáních ohledně klimatu a má dobré předpoklady k tomu, aby zaujaly vedoucí postavení při prosazování nízkouhlíkových rozvojových řešení, energetické účinnosti a obnovitelné energie v regionu. Pokud jde o zmírňování škod, je boj proti odlesnění

v tomto regionu mimořádně důležitý a v našem dialogu a v oblasti spolupráce by mu tudíž měla být dána odpovídající priorita. Z těchto důvodů bude spolupráce s Latinskou Amerikou v oblasti přizpůsobování se změnám klimatu a zmírňování jejich dopadů, vědy a technologie a snižování nebezpečí katastrof mimořádně důležitá.

V nedávné době se k nejvíce znepokojující otázce regionu přidala kriminalita. Obchodování s nedovolenými drogami a lidmi, organizovaný zločin a násilí jsou na vzestupu a narušují stabilitu, bezpečnost, správu věcí veřejných a rozvoj v postižených zemích a regionech. Velmi důležitá je v tomto kontextu také spolupráce všech zemí ležících na hlavních trasách obchodu.

Migrace je dalším problémem, ale nabízí i příležitosti pro partnerství, protože by mohla skýtat hospodářské, sociální a kulturní výhody pro země původu i pro cílové země. Proto musí být migrace řádně řízena, aby z ní těžily všechny země i samotní migranti. Zároveň musí být plně respektována lidská práva. Strukturovaný a ucelený biregionální dialog, který byl zahájen v červnu 2009, je tudíž mimořádně důležitý, zvláště s ohledem na narůstající migrační toky z LAK do EU. Dialog poskytne platformu pro výměnu názorů a pro dosažení vzájemného porozumění situaci, problémům a potřebám všech zúčastněných. Aby toho mohlo být dosaženo, bude se dialog muset otevřeně, vyváženě a konstruktivně zabývat všemi aspekty migrace a strany budou muset převzít zodpovědnost za řízení migračních toků.

Rozšíření účinné mnohostrannosti je pro partnerství společným závazkem i výzvou. Mělo by být vyvinuto více úsilí k využití možností EU i Latinské Ameriky při řešení mnoha globálních otázek, na něž se politiky obou stran zaměřují. Je třeba dosáhnout většího vlivu na mezinárodní scéně, kde tyto dva regiony představují zhruba třetinu členů OSN a skupiny G20.

3. VÝHLED DO BUDOUCNA: NOVÉ STRATEGIE, NOVÉ ODPOVĚDI

3.1. Zintenzívnění biregionálního dialogu

- Zatím nebyly využity veškeré možnosti, které politický kapitál summitů nabízí. To by mohlo být řešeno tím, že se summity budou více zaměřovat na dosažení konkrétních výsledků. Dialogy by se proto měly zaměřovat na operační cíle a na způsoby, jak jich dosáhnout. Summity by se měly soustředit na pár konkrétních iniciativ a měly by se stát hlavním nástrojem plánování biregionální spolupráce.
- Mělo by se uvažovat o posílení dialogu a spolupráce s ostatními regionálními procesy, jako jsou iberoamerické summity, Unie států Jižní Ameriky (UNASUR), Organizace amerických států (OAS) atd.
- V řadě klíčových oblastí, jež úzce souvisejí s globálními problémy (včetně migrace), by mělo dojít k posílení dialogu a strategické koordinace.
- Dialog by měl být komplexní, měl by zahrnovat také občanskou společnost, nestátní subjekty, kulturní a finanční instituce atd. Toho lze docílit s podporou nadace EU-LAK.

Návrhy:

- Zintenzívnit biregionální makroekonomický a finanční dialog.

Zvýšit míru vzájemného sblížení tak, aby mohly být lépe řešeny problémy vyplývající z krize, podpořit celosvětový obchod a investice, odmítnout protekcionismus a spolupracovat na finančních otázkách týkajících se regulace, kontroly a reformy mezinárodních finančních institucí v souladu s reformním programem skupiny G-20.

- Zintenzívnit dialog o životním prostředí, změně klimatu a snižování nebezpečí katastrof a o energii.

Dialog by měl pokračovat v rámci OSN i jinde, aby byl podporován konsenzus a bylo usnadněno úspěšné uzavření a plnění mezinárodních dohod, včetně dohody o změně klimatu, která má být uzavřena v prosinci 2009 v Kodani.

- Zintenzívnit dialog o vědě, výzkumu, vyšším vzdělávání a inovacích.

V přípravě na summit ve Španělsku v roce 2010 by měl být veden dialog na téma vědy a technologie, který by se zabýval problematikou znalostí a inovací a vedl by k pokroku při vytváření tzv. prostoru znalostí EU-LAK³. Při posilování vědeckotechnické spolupráce s LAK⁴ může hrát důležitou úlohu nedávno vytvořené strategické fórum pro mezinárodní spolupráci. Ministerské fórum EU-LAK o informační společnosti v roce 2010 přezkoumá probíhající spolupráci v oblastech informačních a komunikačních technologií.

- Zintenzívnit dialog o zaměstnanosti a sociálních záležitostech.

Biregionální politický dialog by měl pomoci pokročit s agendou o důstojných pracovních podmínkách, včetně probíhající globální diskuze na téma zaměstnanosti a sociálního rozměru překonávání krize a udržitelného růstu. Měl by se také zabývat důležitými otázkami zaměstnanecké politiky, jako je soulad dovedností a trhu práce, zaměstnanost mladých lidí a rozšíření sociální ochrany.

- Zintenzívnit biregionální dialog o migraci.

Migrace by měla být řízena tak, aby z ní plně těžily země původu, cílové země i samotní migranti. Dialog o migraci by měl poskytnout platformu pro pravidelnou výměnu názorů za účelem dosažení vzájemného porozumění situaci, problémům a potřebám obou regionů.

Doporučení

- Posílit politický dialog tím, že summity budou více zaměřeny na konkrétní akce.
- Zajistit soudržnost mezi agendami summitů a zasedáními ministrů.
- Rozhodně zintenzívnit politický dialog o prioritních oblastech týkajících se globálních problémů, jako jsou makroekonomické a finanční otázky, bezpečnost a lidská práva, zaměstnanost a sociální záležitosti, životní prostředí, změna klimatu, energetika, vyšší vzdělávání a technologie/inovace.

³ „Inovace a znalosti“ jsou také klíčovou problematikou iberoamerického summitu (Portugalsko, listopad 2009).

⁴ Fórum bylo založeno Radou pro konkurenceschopnost na jejím 2891. zasedání.

- Rozvinout a posílit mechanismus EU-LAK pro koordinaci a spolupráci v boji proti drogám a otevřeně a konstruktivně pokračovat v probíhajícím strukturovaném a uceleném dialogu o migraci, a to v souladu s globálním přístupem EU k migraci.
- Kromě zapojení se do politického dialogu použít přístup „zdola nahoru“, a to posílením vzájemného propojení a spolupráce v oblasti znalostí a inovací.

3.2. Posílení regionální integrace a vzájemného propojení

- EU by měla zdůraznit svůj závazek vůči regionální integraci v Latinské Americe, a to pokračováním probíhajících jednání a podporou integračních snah v regionu, včetně nových institucionálních útvarů, jakými je např. UNASUR.
- Mělo by se pokračovat se současnou podporou rozvoje udržitelné infrastruktury, aby byl dán větší důraz na regionální integraci a aby se z ní stal účinný nástroj na podporu udržitelného rozvoje a růstu. Zvláštní důraz by měl být kladen na vzájemné propojení. To by mělo vést k vytvoření společných iniciativ a projektů, které by zahrnovaly veřejný sektor a finanční instituce.
- Komise za tímto účelem zřídí latinskoamerickou investiční facilitu (LAIF). Tato iniciativa, jež bude inspirována investiční facilitou sousedství (NIF)⁵, spojí dohromady grantové zdroje Společenství a případné další grantové příspěvky od členských států. Částka vyčleněná ze současného rozpočtu Společenství bude na období do roku 2013 činit 100 mil. EUR. Granty LAIF budou mít pákový efekt – budou schopny získat od finančních institucí zdroje na financování investičních projektů zejména ve třech oblastech:
 - i. vzájemná propojenost a infrastruktura, především energeticky úsporné systémy a systémy obnovitelné energie, udržitelná doprava a komunikační sítě;
 - ii. sociální odvětví a odvětví životního prostředí, včetně zmírňování změn klimatu a přizpůsobení se jim;
 - iii. umožnění růstu soukromého sektoru (zejména malých a středních podniků).

LAIF bude tedy nejen reagovat na krizi, ale bude podporou udržitelných investic v regionu rovněž napomáhat dlouhodobému rozvoji.

Doporučení

- Pokračovat v jednáních o dohodách o přidružení a podporovat integrační snahy v regionu.
- Použít přístup „zdola nahoru“ za účelem podpory regionální integrace, a to posílením vzájemného propojení. Spustit latinskoamerickou investiční facilitu (LAIF).

⁵ Inovační finanční mechanismus zaměřený na získávání dodatečného financování na pokrytí investičních potřeb v zemích sousedících s EU v oblasti infrastruktury v odvětvích, jako je doprava, energetika, životní prostředí a sociální otázky. Tato facilitu podporuje i soukromé odvětví, např. prostřednictvím operací rizikového kapitálu zaměřených na malé a střední podniky.

3.3. Posílení bilaterálních vztahů: více brát v úvahu různorodost

Komise má za to, že je třeba vybudovat hlubší vztahy s jednotlivými zeměmi v regionu a že je třeba s nimi zahájit strukturovanější a intenzivnější dialog. Tento dialog by však měl přinést nějakou přidanou hodnotu. Proto by mělo dojít k zintenzívnění dvoustranného dialogu a spolupráce v oblastech společného zájmu, v nichž mohou být vztahy posíleny, tj. v energetice, dopravě, výzkumu, vědě a technologii a řádné správě v daňové oblasti. To znamená uzpůsobení vztahů v každém konkrétním případě tak, aby bylo dosaženo co největších vzájemných výhod. Tento přístup doplňuje a podporuje snahy o dosažení větší regionální integrace.

Doporučení

- Plně využít stávající strategická partnerství (Brazílie a Mexiko), stávající dohody o přidružení (Chile a Mexiko) a dvoustranné dohody o spolupráci.
- S ohledem na obchod především dokončit jednání o provádění vývojových doložek ve stávajících dohodách s Chile a s Mexikem.
- Posílit dvoustranné vztahy s jednotlivými zeměmi, aby byla doplněna podpora regionálních uskupení ze strany EU.

3.4. Uzpůsobení a úprava programů spolupráce

- Obecným cílem rozvojové spolupráce EU je vymýcení chudoby a podpora udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje, včetně dosažení rozvojových cílů tisíciletí. To se týká jak latinskoamerických, tak i rozvojových zemí. Politický cíl by však měl být upraven pro konkrétní region, neboť se týká i některých rozvíjejících se zemí a zemí zařazených do kategorie vyšší, než jsou země s průměrnými příjmy.
- Měly by být prozkoumány výhody výrazné diversifikace nástrojů a cílů spolupráce ES. EU by měla soustředit finanční zdroje do nejchudších zemí a zároveň by měla hledat nové formy spolupráce s rozvinutějšími zeměmi. Pro všechny země to může znamenat, že mohou více důrazu klást na oblasti, jako jsou změny klimatu (jejich zmírňování a přizpůsobení se jim), vyšší vzdělávání, výzkum v oblasti mnohojazyčnosti, věda a technologie, včetně energetické úspornosti a obnovitelné energie, a doplnit tím společné úsilí. Nástroj pro průmyslové země (ICI+)⁶, pro který budou latinskoamerické země způsobilé, by tento přístup měl usnadnit.
- EU by měla pokračovat ve spolupráci v oblasti sociální soudržnosti, a to především prostřednictvím obnoveného programu EuroSociAL. Větší důraz by měl být kladen na podporu sociálních záchranných sítí a dalších činností, které vedou k rychle dosažitelným hmatatelným výsledkům a mají tudíž proticyklický účinek. Komise by měla posoudit, zda by nemělo být v kontextu probíhajících politických dialogů dáno více příležitostí

⁶ Revidovaný finanční nástroj pro spolupráci s průmyslovými zeměmi (navržený Evropskou komisí) povoluje financování činností neoficiální rozvojové pomoci (nespadající do oficiální rozvojové pomoci) v rozvojových zemích.

institucionálním partnerstvím (twinning).⁷ To by mělo podnítit přenos know-how a zlepšit výměnu zkušeností a osvědčené praxe mezi orgány.

- Jelikož řada zemí v regionu zahájila spolupráci s chudšími zeměmi, měly by být prozkoumány další možnosti spolupráce mezi jižními zeměmi a třístranné spolupráce. EU by se mohla zapojit do třístranné spolupráce s partnery z Latinské Ameriky a jiných regionů s cílem spojit síly za účelem dosažení rozvojových cílů tisíciletí a vyřešení nadregionálních hrozeb.

Doporučení

- Navrhnout programy spolupráce s Latinskou Amerikou za účelem dosažení nízkých emisí uhlíku, udržitelného rozvoje, zaměstnanosti a lepšího rozložení příjmů a za účelem snížení následků krize.
- Využít střednědobý přezkum za účelem prozkoumání možností větší různorodosti nástrojů a přizpůsobit činnosti spolupráce komise různým potřebám, především těchto:
 - pokračovat se směřováním finančních zdrojů v rámci DCI (nástroj pro rozvoj a spolupráci) na nejchudší země a na nejvíce ohrožené skupiny;
 - zlepšit spolupráci zejména v oblasti sociální soudržnosti a regionální integrace, a to zaměřením programů na nově vznikající potřeby a zajišťováním hmatatelnějších výsledků;
 - hledat možnosti posílení spolupráce v oblastech souvisejících se znalostmi a inovacemi, jako je výzkum a vyšší vzdělávání, věda, technologie a obnovitelné energie;
 - podporovat v našich rozvojových programech a v programech spolupráce úvahy o změně klimatu (včetně boje proti odlesnění), a to jak o zmírňování jejich dopadů, tak o přizpůsobování se jim.
 - rozvinout nové formy spolupráce v rámci ICI+.
- V rámci obnoveného programu EUROsociAL prozkoumat možnosti institucionálních partnerství a třístranné spolupráce.
- Zvýšit spolupráci v oblasti spravedlnosti, svobody a bezpečnosti.

4. SMĚŘOVÁNÍ K PŘÍŠTÍMU SUMMITU MEZI EU A LAK V KVĚTNU 2010

Summit mezi EU a LAK bude v obnoveném strategickém partnerství mezi oběma regiony krokem vpřed a zaměří se na inovace a technologie jakožto motor udržitelného rozvoje a sociálního začleňování. Bude příležitostí k vyhodnocení pokroku v provádění závazků z předchozího summitu, kterými jsou např. vytvoření nadace EU-LAK, jejímž cílem je

⁷ Twinning je společný projekt dvou spolupracujících partnerů zaměřený na dosažení konkrétních použitelných výsledků.

podnícení diskuzí o společných strategiích, činnosti na podporu rozvoje biregionálního partnerství a jeho zviditelnění a další vývoj v tzv. prostoru znalostí EU-LAK.

Doporučení

- Zajistit, aby summit bral v úvahu dopady krize, a to zejména na zaměstnanost a sociální záležitosti, a aby dospěl k realizovatelným závěrům.
- Spustit latinskoamerickou investiční facilitu (LAIF).
- Zintenzívnit dialog a spolupráci mezi oběma regiony v oblasti nízkouhlíkových a zelených technologií a inovací a ujasnit konkrétní postup, včetně posílení institucionální kapacity pro spolupráci v oblasti vědy a technologií v regionu.
- Zaregistrovat vytvoření nadace EU-LAK.
- Podpořit spolupráci mezi Latinskou Amerikou a Karibikem v otázkách společného zájmu.

5. ZÁVĚRY

V posledním desetiletí se EU a Latinská Amerika zavázaly upevnit své vztahy v rámci strategického partnerství mezi EU a LAK. Toto sdělení předkládá řadu doporučení, jejichž provedení bude záviset na všech zúčastněných. Komise vyzývá Radu a Evropský parlament, aby tato doporučení v rámci přípravy na další summit mezi EU a LAK, který proběhne v květnu 2010 ve Španělsku, přezkoumaly. Komise navrhuje, aby sdělení bylo prodiskutováno s našimi latinskoamerickými partnery, čímž by mohla být podnícena debata o způsobech, jakými lze spojení mezi EU a Latinskou Amerikou posílit.